

Judecător Mironov A. S.

D E C I Z I E

în numele Legii

12 iunie 2018

or. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

Având în componența sa :

Președintele ședinței, judecător	Movilă Vitalie
Judecătorii	Veleva Nina, Dvurecenschii Evghenii
Cu grefier:	Balan Mihaela
Cu participarea:	
Procurorului:	Cebotari Vitali
Avocatului:	David Larisa

a judecat în ședința de judecată publică apelul declarat de către avocatul David Larisa în interesele inculpatului Țolov Stepan împotriva sentinței Judecătoria Cahul, sediul Taraclia din 26 martie 2018, prin care a fost respinsă cererea de revizuire a cauzei penale în privința lui

Țolov Stepan xxxx, născut la *zz.zz.zzzz*; cetățean al *zzzz*; originar și locuitor al or. *zzzz*, str. *zzzz* nr. *zz*; studii *zzzz*; *zzzz*; *zzzzz*,

învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1) 09.09.2017 – 02.03.2018 (prima instanță)

2) 26.03.2018 – 22.05.2018 (instanța de apel)

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Avocatul David Larisa în ședința instanței de apel a pledat întru admiterea apelului depus în interesele lui Țolov Stepan

Procurorul, însă în ședința instanței de apel nu a susținut apelul declarat și a pledat pentru respingerea acestuia, cu menținerea sentinței contestate.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședință, colegiul judiciar,

C O N S T A T Ă :

Prin *sentința Judecătoria Taraclia din 30 aprilie 2015* Țolov Stepan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 79 Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 05 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu caracter administrativ de dispoziție și organizatorico-economic pe un termen de 05 ani. Potrivit art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite lui Țolov Stepan, cu stabilirea termenului de probațiune de 04 ani.

Corpurile delictive: documente anexate, s-a hotărât de a le păstra la materialele cauzei; iar acțiunea civilă înaintată de Ministerul Finanțelor, privind încasarea de la Țolov Stepan a prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a fost admisă în principiu, lăsând soluționarea chestiunii cu privire la cuantumul despăgubirilor în ordinea procedurii civile. Măsura preventivă obligațiunea de a nu părăsi localitatea, aplicată în privința lui Țolov Stepan, s-a hotărât de a o menține până la intrarea în vigoare a sentinței.

Cauza a fost examinată de instanța de fond cu participarea inculpatului Țolov Stepan.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut ca fiind constatate următoarele circumstanțe de fapt: Țolov Stepan, fiind numit prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 136-c din 28.02.2008 în funcția de șef al Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul *zzzz*, fiind în conformitate cu art. 123 Cod penal - persoană publică cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție de stat i se acordă anumite

drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, în obligațiunile de serviciu ale căruia nemijlocit intra asigurarea activității inspectoratului fiscal în strictă conformitate cu legea, îndeplinirea indicațiilor și instrucțiunilor organelor ierarhic superioare și purtarea răspunderii pentru exercitarea necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu, asigurarea îndeplinirii planului privind veniturile și reducerea datorilor fiscale față de Bugetul Public Național, exercitarea supravegherii respectării legislației de către organul fiscal, adoptarea deciziilor în legătură cu organizarea și activitatea organului teritorial fiscal, exercitarea controlului privind respectarea legislației fiscale, corectitudinea calculării, achitării complete și la timp a sumelor obligațiunilor fiscale în buget, exercitarea executării forțate a obligațiunilor fiscale, luarea măsurilor de asigurare a stingerii obligațiunilor fiscale, adoptarea deciziilor cu privire la aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare ale contribuabililor și ridicării sechestrului de pe conturile respective, să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul fiscal și alte acte normative în conformitate cu instrucțiunile de serviciu, în conformitate cu art. 132 alin. (1), art. 133 alin. (2), lit. a), d), e), art. 136, art. 229 Cod fiscal, pct. 8 din Regulamentul „privind organizarea și funcționarea organelor Serviciului Fiscal de Stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1736 din 31.12.2002; Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 65 din 12.04.2006 „privind executarea art. 229 Titlul V Codul fiscal”, depășind vădit limitele drepturilor și împuternicirilor acordate prin lege, intenționat, cu încălcarea obligațiunilor sale de serviciu și cerințelor imperative ale legii, și anume prevederile art. 229 Cod fiscal și pct. 5.1 al Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 65 din 12.04.2006, potrivit cărora decizia privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se anulează odată cu lichidarea încălcării pentru care a fost aplicată suspendarea sau în cazul satisfacerii de către organul competent a contestației contribuabilului, a cererii contribuabilului (debitorului), ținând cont de motivele temeinice invocate de acesta, inclusiv constituirea de garanții – bunuri libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, scrisoare de garanție bancară, gaj asupra unor bunuri mobile, fidejusiune, precum și în baza deciziei instanței de judecată sau a contractului de amânare și eşalonare, atică la survenirea unui motiv stabilit de lege, în lipsa temeiurilor legale, la 24 decembrie 2008, aflându-se în or.zzzz, prin decizia sa emisă în calitate de șef al Inspectoratului Fiscal de Stata pe raionul zzzz, a anulat decizia adoptată anterior din 31.10.2008, prin care a fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare ale contribuabilului zzzz c/f zzzz, de la zzzz, pentru neachitarea și neexecutarea obligațiunilor fiscale în sumă de 4.527.200 lei față de bugetul public, și ca urmare mijloacele financiare în sumă de 9.540.000 lei parvenite pe conturile contribuabilului zzzz la data de 24.12.2008, nu au fost trecute în beneficiul statului pentru stingerea obligațiunilor fiscale ale întreprinderii date față de bugetul public, dar au fost folosite de această întreprindere în alte scopuri.

Astfel, în rezultatul acțiunilor sale intenționate, Țolov Stepan a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, în proporții deosebit de mari, în mărime de 4 527 200 lei, ca rezultat al nerambursării la timp a obligațiunilor fiscale ale întreprinderii zzzz, pentru asigurarea achitării cărora la 31.10.2008 a fost aplicat sechestrul asupra conturilor bancare, precum și prejudiciu în proporții considerabile intereselor publice ca urmare a încălcării grosolane a cerințelor imperative indicate mai sus ale legii, actelor normative, obligațiunilor sale de serviciu și discreditării activității instituțiilor de stat.

Acțiunile acestuia Țolov Stepan au fost încadrate în baza art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, conform indicilor: „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate cu urmări grave”.

Sentința dată fiind contestată cu apel și, prin *decizia Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016* a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Țolov Stepan și a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura r. Taraclia – Terzi V. Fiind casată parțial sentința Judecătoriei Taraclia din 30 aprilie 2015, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, lui Țolov Stepan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 06 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 02 ani. Țolov Stepan fiind luat sub arest în sala ședinței de judecată, și termenul executării pedepsei fiind calculat de la 19.04.2016. În rest, sentința Judecătoriei Taraclia din 30 aprilie 2015, fiind menținută.

Nefiind de acord cu această decizie, Țolov Stepan și avocatul său au contestat-o cu recurs și, prin *decizia Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016* a fost respins ca inadmisibil recursul depus. Totodată, prin *decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2016* s-a decis asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de inculpat împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016, în propria cauză penală, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

La 13 decembrie 2017 avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan a depus *cererea de revizuire* a sentinței Judecătoriei Taraclia din 30.04.2015, deciziei Curții de Apel Cahul din 19.04.2016, irevocabile prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 09.08.2016 și 17.11.2016, în privința lui Țolov Stepan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal. Așa cum, Curtea Constituțională a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi a art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume: a fost declarată neconstituțională sintagma din art. 328 alin. (1) Cod penal ”intereselor publice sau”, sintagmă a articolului aplicabilă în cauza dată, pe care se bazează învinuirea în infracțiunea incriminată, pentru care Țolov Stepan a fost condamnat, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal în cauza dată. Astfel, considerând necesară anularea hotărârilor menționate și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Țolov Stepan în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală – fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În drept, cererea de revizuire este întemeiată pe prevederile pct. 69-70 al hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017; art. 51 alin. (1), art. 113 Cod penal; art. 458 alin. (3), pct. 4), art. 460 alin. (6¹), art. 464 alin. (1) Cod de procedură penală.

Prin *sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 26 martie 2018* cererea de revizuire a sentinței Judecătoriei Taraclia din

30.04.2015, deciziei Curții de Apel Cahul din 19.04.2016 depusă de avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Nefiind de acord cu această sentință, avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de revizuire depuse.

În motivarea apelului depus menționând că concluzia instanței de fond de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire este eronată și contrară legii, or la caz, se atestă întrunirea condițiilor de admisibilitate și temeinicie a cererii de revizuire. Menționându-se că, atât de organul de urmărire penală, cât și de către instanța de judecată i s-a incriminat și a fost condamnat Țolov Stepan pentru acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu, urmate de elementul obligatoriu - cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate de urmări grave intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale, iar după declararea neconstituțională a textului „intereselor publice sau”, infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu, și deci, latura obiectivă a infracțiunii se realizează doar prin cauzarea unui prejudiciu considerabil, după caz, acțiuni soldate de urmări grave cauzate doar unei persoane fizice sau juridice, nu și intereselor publice. Astfel, că în atare circumstanțe în acțiunile lui Țolov Stepan nu se întrunește latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 328 Cod penal, deoarece acestuia i-a fost incriminată depășirea atribuțiilor de serviciu anume prin modalitatea și semnul obligatoriu al laturii obiective declarat neconstituțional - cu cauzarea de daune considerabile și urmări grave cauzate intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale, fapt ce atestă admisibilitatea și temeinicia cererii de revizuire, respectiv netemeinicia sentinței contestate.

Ținând cont de cele menționate, în raport cu hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017, avocatul David Larisa consideră că este necesară admiterea cererii de revizuire, cu casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de revizuire depusă și achitarea inculpatului, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Cererea de apel depusă fiind întemeiată pe prevederile pct. 69-70 al hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017; art. 51 alin. (1), art. 113 Cod penal; art. 68, art. 400-401, art. 405, art. 415 alin. (1), pct. 2), art. 458 alin. (3), pct. 4), art. 460 alin. (6¹), art. 464 alin. (1) Cod de procedură penală.

Procedura de citare în instanța de recurs a fost legal executată.

Cauza a fost examinată în lipsa inculpatului Țolov Stepan, care a depus cererea prin care a solicitat examinarea apelului în lipsa sa, iar administrația penitenciarului a întocmit un proces – verbal, prin care a reținut refuzul inculpatului de a fi escortat în ședința de judecată a instanței de apel, din motivul depunerii cererii de examinare în lipsa sa, însă la examinarea apelului acesta a fost reprezentat de un apărător ales. Totodată, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat nici reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, care a fost legal citat, nu a comunicat motivele neprezentării. Punându-se în discuție întrebarea cu privire la posibilitatea examinării cauzei în lipsa persoanelor neprezente, apărătorul și acuzatorul au menționat că este posibil de a trece la examinarea apelului în lipsa acestor persoane, și ținând cont de opinia părților, colegiul judiciar a conchis posibilitatea examinării cauzei în lipsa persoanelor, neprezente.

În ședința instanței de apel *avocatul inculpatului Țolov Stepan – David Larisa*, a solicitat admiterea apelului depus în interesele inculpatului, cu casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de revizuire, cu achitarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. În motivarea poziției date reiterând argumentele indicate în cererea de apel depusă.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul – Cebotari Vitali, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel depusă ca fiind neîntemeiată și menținerea sentinței contestate, pe care o consideră legală, motivată și întemeiată, și care necesită a fi menținută fără careva modificări. Așa cum, nu pot fi luate în considerație argumentele apelului întru casarea sentinței contestate, deoarece hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 nu influențează nicidecum în privința lui Țolov Stepan și hotărârilor emise în cauza dată. La caz, fapta imputată lui Țolov Stepan nu se încadrează în definiția generică, care nu poate fi definită, dar în cea strict determinată, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soldate cu urmări grave. Astfel, toate acestea duc la necesitatea respingerii apelului depus, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Colegiul judiciar audiind părțile, judecând apelul în raport cu materialele cauzei, analizând în complex argumentele invocate în raport cu apelul declarat și în limitele acestuia, conchide asupra necesității admiterii apelului depus în interesele inculpatului, cu casarea integrală a sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *“(1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. (3) În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. (4) În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. (5) Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. (7) În cazul sesizării de către părți a nerespectării*

termenului rezonabil de judecare a cauzei de către prima instanță, instanța de apel se expune și asupra nerespectării acestui termen”.

Potrivit art. 415 Cod de procedură penală *”(1) instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță”*.

Este de menționat faptul că conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *”instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii”*, iar potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, *”sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului”*.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CEDO, în hotărîrea *Caștan vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Mai mult ca atât, este de menționat faptul că ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Este de menționat și faptul că art. 6 CEDO, prevede că *”orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, adică că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversul”*. Dreptul la un proces echitabil este garantat ca fiind efectiv dar nu iluzoriu (c. Engel și alții vs Olanda; Ozturk vs Germania). Iar, într-un stat de drept este necesar respectarea normelor imperative întru asigurarea unui proces penal echitabil. Articolul 6 (2) CEDO, prevede că orice persoană acuzată de o infracțiune penală este prezumată nevinovată pînă când culpabilitatea ei este legal stabilită.

Colegiul judiciar notează că, prin sentința Judecătorei Taracalia din 30 aprilie 2015 Țolov Stepan a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 79 Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 05 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu caracter administrativ de dispoziție și organizatorico-economic pe un termen de 05 ani. Potrivit art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite lui Țolov Stepan, cu stabilirea termenului de probațiune de 04 ani. Corpurile delictive: documentele anexate, s-a hotărât de a fi păstrate la dosar. Acțiunea civilă depusă de Ministerul Finanțelor privind încasarea de la Țolov Stepan a prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a fost admis în principiu, lăsându-se soluționarea chestiunii cu privire la cuantumul despăgubirilor în ordinea procedurii civile. Măsura preventivă - obligațiunea de a nu părăsi localitatea, aplicată în privința lui Țolov Stepan Vasili, s-a hotărât de a o menține pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Țolov Stepan și a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura r. Taracalia – Terzi V. Fiind casată parțial sentința Judecătorei Taracalia din 30 aprilie 2015, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează. Lui Țolov Stepan, recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 06 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 02 ani. Țolov Stepan fiind luat sub arest în sala ședinței de judecată, și termenul executării pedepsei fiind calculat de la 19.04.2016. În rest, sentința Judecătorei Taracalia din 30 aprilie 2015 fiind menținută.

Mai mult ca atât, prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016 și din 17 noiembrie 2016, recursurile depuse au fost respinse, iar depunându-se cerere de revizuire a sentinței Judecătorei Taracalia din 30.04.2015, deciziei Curții de Apel Cahul din 19.04.2016, irevocabile prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 09.08.2016 și 17.11.2016, în privința lui Țolov Stepan învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, a fost respinsă ca inadmisibilă prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Taracalia din 26 martie 2018.

Astfel, este de notat că atât în rechizitoriu (Vol. II, f.d.205-211), cât și în sentință (Vol. III, f.d.144-151), și decizia instanței de apel (Vol. IV, f.d.32, 34-42) lui Țolov Stepan i se impută săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, conform indicilor: *„săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate cu urmări grave”*. Deci, nu se menționează cauzarea prejudiciului bugetului public național, nici în învinuirea adusă, nici în sentință și nici în decizia instanței de apel, așa cum indică instanța de fond în sentința din 26 martie 2018. Astfel, nu este clar în baza la ce prima instanță a conchis că la caz, nu sunt aplicabile prevederile hotărîrea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, că nu ar fi fost cauzat prejudiciu intereselor publice, ci bugetului de stat. Așa cum, instanța examinează cauza în limitele învinuirii aduse, iar la caz, nu a fost schimbată sau completată învinuirea în baza art. 283 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 3 alin. (2) Cod penal, art. 8 alin. (3), 66 alin. (2) pct. (1), art. 24 alin. (2), art. 325 alin. (1), art. 281 alin. (2), art. 296 alin. (2), art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Actul de învinuire trebuie să cuprindă datele importante pentru formularea învinuirii. Inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. La caz, însă se constată că învinuirea înaintată inculpatului este una neclară, neconcretă și lipsită de suport legal, fapt ce contravine principiului legalității prevăzut de art. 7 Cod de procedură penală, principiului asigurării dreptului la apărare stipulat la art. 17 Cod de procedură penală, art. 23 și 26 din Constituția RM și art. 6 alin. (3), lit. a) CEDO, care prevede că orice persoană acuzată de o infracțiune are ca minimum dreptul să fie informată, în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și de o manieră detaliată asupra naturii și cauzei acuzării împotriva sa.

Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte

interese decat interesele legii. Judecarea cauzei se efectueaza numai in limitele invinuirii formulate in rechizitoriul. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului. În această consecutivitate se reține că, elementul calificativ cauzarea de daune în proporții considerabile „intereselor publice”, incriminat inculpatului, este unul de o natură generală, vagă, neclară și imprevizibilă. Or, fapta imputată lui Țolov Stepan prevede o infracțiune materială și include interesul public în urmările prejudiciabile ale acesteia. Totodată, art. 126 alin. (2) Cod penal, fiind o normă de trimitere și în temeiul căreia se evaluează prejudiciul cauzat în fiecare caz aparte, nu stabilește interesul public ca o valoare socială care poate fi determinată. Astfel, lipsa în legislația penală a unor prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice deschide un teren larg arbitrarului. Mai mult, atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind interesul public, la modul abstract, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate, constituind o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, adică contravine prevederilor art. 3 alin. (2) din Codul penal. Mai mult ca atât, este de reținut faptul că, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 Cod penal, nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „**intereselor publice sau**” din alin. (1) art. 328 Codul penal, a fost declarat neconstituțional.

Potrivit art. 458 Cod de procedură penală *”(1) hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. (3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respective”*.

La art. 459 Cod de procedură penală fiind stipulate că *”(1) revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, se pot face numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art. 60 din Codul penal, și cel mai târziu pînă la un an de la descoperirea circumstanțelor prevăzute în art.458 alin. (3). (2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în caz de descoperire a circumstanțelor prevăzute în art. 458 alin. (4), nu este limitată de nici un termen”*. Iar, conform art. 460 Cod de procedură penală *”(1) procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct.3 și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță. (2) Cerere de revizuire poate declara: 1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;... (6¹) Dacă se constată existența temeiului prevăzut la art.458 alin.(3) pct.4), instanța de judecată admite prin încheiere cererea și rejudecă cauza”*.

Ținând cont de cele menționate supra și de faptul că hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „**intereselor publice sau**” a fost declarat neconstituțional, sintagmă și prevedere aplicabilă în speța pendinte, deoarece anume pe aceasta se bazează învinuirea incriminată, pentru care a și fost condamnat Țolov Stepan, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal penal în cauza dată așa cum, se atestă întrunirea condițiilor de aplicabilitate a prevederilor art. 458-464 Cod de procedură penală

La art. 28 al Legii nr. 317-XIII din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională, este prevăzut că *”(1) actele Curții Constituționale sînt acte oficiale și executorii, pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. (2) Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale. (3) Consecințele juridice ale actului normativ sau ale unor părți ale acestuia declarate neconstituționale sînt înlăturate conform legislației în vigoare”*.

Mai mult ca atât, potrivit art. 7 Cod de procedură penală *”(6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal”*.

În conformitate cu pct. 58 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 25.06.2013 *”curtea menționează că, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului”*. Iar, potrivit pct. 65-67 din aceeași hotărâre este indicat că *„65. Curtea consideră că reglementarea unui mijloc procedural care să permită retractarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, pronunțate de o instanță judecătorească cu încălcarea principiilor constituționale, nu este de natură să încalce dreptul la un proces echitabil și principiul securității raporturilor juridice. O hotărâre judecătorească, deși definitivă și irevocabilă, nu poate fi considerată legală atât timp cît se întemeiază pe un act normativ contrar prevederilor Legii Supreme. 66. Curtea reține că principiul stabilității raporturilor juridice nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale. Posibilitatea revizuirii unei hotărâri judecătorești pronunțate cu încălcarea Constituției constituie singura modalitate de contracarare a efectelor unei legi care contravine principiilor constituționale, ce garantează drepturile și libertățile fundamentale. 67. Nu în ultimul rînd, dreptul la un proces echitabil presupune eo ipso prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională”*.

Astfel, ținând cont de cele menționate supra, se desprinde faptul că eronat prima instanță a conchis că la caz, nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate și temeinicie a cererii de revizuire. În speță, atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată i-au incriminat și chiar a fost condamnat Țolov Stepan, acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu, urmate de elementul obligatoriu – cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, soldate de urmări grave intereselor publice, prevederi declarate neconstituționale.

Astfel, este de reținut că excepția de neconstituționalitate ridicată într-un proces penal constituie un mijloc de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale și este un mecanism conceput pentru a evita condamnarea irevocabilă în baza unei legi presupuse a fi neconstituțională și are un caracter ante-factum și nu post-factum.

Deci, după declararea neconstituțională a sintagmei „**intereselor publice sau**”, cauzarea prejudiciului considerabil, după caz, acțiuni soldate cu urmări grave, pot fi cauzate doar unei persoane fizice sau juridice, nu și intereselor publice, aceasta din urmă constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, fapt ce contravine prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal. Fapt ce denotă că nu poate fi reținut

ca întemeiat argumentul acuzatorului, precum că, la caz, hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 nu este aplicabilă în privința lui Țolov Stepan și hotărârilor emise în cauza dată, deoarece fapta imputată lui Țolov Stepan nu se încadrează în definiția generică, care nu poate fi definită, dar în cea strict determinată, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soldate cu urmări grave. Concluzia dată, cât și cea a instanței de fond, este una ce nu corespunde realității și care este în contradicție cu hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 așa cum, materialele dosarului atestă faptul că lui Țolov Stepan i s-a imputat că în rezultatul acțiunilor sale intenționate a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, sintagmă declarată neconstituțională. Așa cum, Curtea Constituțională a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi a art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume: a fost declarată neconstituțională sintagma din art. 328 alin. (1) Cod penal **"intereselor publice sau"**, sintagmă a articolului aplicabilă în cauza dată, pe care se bazează învinuirea în infracțiunea incriminată, pentru care Țolov Stepan a fost condamnat, circumstanță ce constituie temei de revizuire a procesului penal în cauza dată.

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală se adoptă o sentință de încetare a procesului penal, iar conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel admite apelul, casează hotărârea atacată și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. În continuare, raportînd prevederile legale expuse supra, la actele cauzei, ținând cont de prevederile hotărârii Curții Constituționale nr.22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal, prin ce a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” instanța de apel consideră că cauza urmează a fi încetată pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

La caz, chiar dacă apărarea invocă necesitatea achitării lui Țolov Stepan, această poziție este una neîntemeiată așa cum, art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că *„(1) sentința de achitare se adoptă dacă: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei. (2) În cazul achitării persoanei în temeiul alin.(1) pct.2), organul de urmărire penală este obligat să continue urmărirea penală pentru identificarea făptuitorului. (3) Sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului”*, deci fiind stabilite cazurile când poate fi emisă o sentință de achitare.

Din prevederile menționate rezultă că, cazul când *Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respective, nu constituie însă un caz de aplicabilitate a prevederilor art. 390 Cod de procedură penală.*

În circumstanțele date, instanța de apel menționează că cauza urmează a fi încetată pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. În coraport cu hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal, rezultă că instanța de fond incorect a respins cererea de revizuire depusă în interesele lui Țolov Stepan, or, în învinuirea de bază înaintată la urmărirea penală, inclusiv prin rechizitoriu, sentință și decizie, inculpatului i-a fost înaintat semnul calificativ - „cauzarea de daune considerabile intereselor publice”, depășind limitele învinuirii, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, prima instanță examinând cererea de revizuire, după declararea neconstituțională a sintagmei „cauzarea de daune considerabile intereselor publice” de către Curtea Constituțională prin hotărârea din 27.06.2017, indică că la caz hotărârea dată nu este aplicabilă, deoarece a fost prejudiciat bugetul public național, dar în baza la ce și-a format concluzia dată, nu este clar.

În conformitate cu art. 462 Cod de procedură penală *“(4) instanța, în baza celor constatate, dispune, prin încheiere, admiterea cererii de revizuire sau, prin sentință, respingerea acesteia”*, iar potrivit art. 464 Cod de procedură penală *“(1) instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează hotărârea în măsura în care a fost admisă revizuirea sau hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art.382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător, iar în cazul cînd consideră cererea de revizuire neîntemeiată, o respinge”*.

Așa cum, instanța de fond eronat a conchis că nu există temeiuri de admitere a cererii de revizuire, însă la caz se manifestă existența situației stipulate în prevederile art. 458 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală, colegiul judiciar conchide că erorile admise la examinarea prezentei cauze penale urmează a fi corectate de instanța de apel, prin admiterea apelului declarat cu casarea sentinței contestate, admiterea cererii de revizuire, cu anulare a sentinței Judecătoriei Taraclia din 30 aprilie 2015 și a deciziei Curții de Apel Cahul 19 aprilie 2016, și pronunțarea unei noi hotărâri în ordine de revizuire în cauza penală privind învinuirea lui Țolov Stepan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, de încetare a procesului penal în privința lui Țolov Stepan, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, cu eliberarea din stare de detenție a inculpatului imediat după pronunțarea dispozitivului prezentei decizii, și cu lăsarea fără soluționare a acțiunii civile înaintate de Ministerul Finanțelor împotriva lui Țolov Stepan cu privire la repararea prejudiciului material.

Conducându-se de art. 413 - 414, art. 415 alin. (1), pct. 2) și alin. (3), art. 458-464 Cod de procedură penală, colegiul judiciar

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de către avocatul David Larisa în interesele inculpatului Țolov Stepan.

Se casează integral sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 26 martie 2018 și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se admite cererea înaintată de avocatul David Larisa în interesele lui Țolov Stepan privind revizuirea sentinței Judecătoriei

Taraclia din 30 aprilie 2015 și a deciziei Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016.

Se anulează sentința Judecătoriai Taraclia din 30 aprilie 2015, prin care Țolov Stepan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 05 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu caracter administrativ de dispoziție și organizatorico – economic pe un termen de 05 ani. În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Țolov Stepan a fost suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune de 04 ani. Cospurile delictive: documentele anexate, s-a hotărât de a fi păstrate la dosar. Acțiunea civilă depusă de Ministerul Finanțelor privind încasarea de la Țolov Stepan a prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a fost admis în principiu, lăsându-se soluționarea chestiunii cu privire la cuantumul despăgubirilor în ordinea procedurii civile. Măsura preventivă - obligațiunea de a nu părăsi localitatea, aplicată în privința lui Țolov Stepan xxxx, s-a hotărât de a o menține până la intrarea în vigoare a sentinței.

Se anulează decizia Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2016, prin care a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Țolov Stepan și a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura r. Taraclia – Terzi V. Fiind casată parțial sentința Judecătoriai Taraclia din 30 aprilie 2015, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează. Lui Țolov Stepan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 06 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 02 ani. Țolov Stepan fiind luat sub arest în sala ședinței de judecată, și termenul executării pedepsei fiind calculat de la 19.04.2016. În rest, sentința Judecătoriai Taraclia din 30 aprilie 2015 fiind menținută.

Se pronunță o nouă hotărâre în ordine de revizuire în cauza penală privind învinuirea lui Țolov Stepan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, după cum urmează:

Se încetează procesul penal în privința lui Țolov Stepan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Țolov Stepan se eliberează din stare de detenție imediat după pronunțarea dispozitivului prezentei decizii.

Se lasă fără examinare acțiunea civilă înaintată de Ministerul Finanțelor împotriva lui Țolov Stepan cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat în ședință publică la 22 iunie 2018, ora 11³⁰.

Președintele ședinței de judecată
Judecător

Movilă Vitalie

Judecătorii:

Veleva Nina

Dvurecenshii Evghenii